

Sadowski A. Pogranicze polsko-białoruskie: tożsamość mieszkańców. – Białystok : 1995.

Sajewicz M. O białorusko-ukraińskiej granicy językowej na Białostocczyźnie / Ze studiów nad gwarami wschodniosłowiańskimi w Polsce // Rozprawy Slawistyczne, 1997. t. 12.

Sajewicz M. Zróżnicowanie etniczno-językowe wiejskiej społeczności prawosławnej Białostocczyzny // Język ukraiński: współczesność – historia. Pod red. F.Czyżewski, P.Hrycenko. – Lublin : 2003.

Wysocki R. Białoruska Włociańsko-Robotnicza Hromada w pow. Bielskim // Над Бугом і Нарвою, 1995. Nr 5.

Wysocki R. Dylemat wyboru tożsamości narodowej. Ludność ukraińska na północnym Podlasiu // Mniejszości narodowe w Europie Środkowo-Wschodniej po upadku komunizmu. Pod red. B. Halczak. – Zielona Góra : 2006.

Andrzej Jekaterynczuk. The paper focuses on selected problems of defining the complex identities of the Ukrainian-speaking Orthodox population that densely lives in the region of Podlachia in Eastern Poland.. The vague national identities of people living on the cultural, religious and national borderland is not easy to define and describe via questionnaire survey. A large part of this group has no fully formed national identity. Besides, the paper points out some legal and practical consequences of the two last population censuses and fulfilling the provisions of Poland's 2005 Act on National and Ethnic Minorities and on Regional Language.

Keywords: national population census, identity, Pidlyashshia/Podlachia, Belarusians, Ukrainians.

УДК 316.347:272:004.738.5(477)

В. І. Крячко

АКТИВНОСТІ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В УКРАЇНСЬКОМУ ІНТЕРНЕТ-ПРОСТОРИ: МЕДІА-ОСВІТНІЙ ТА ЕТНІЧНИЙ АСПЕКТИ

У статті здійснюється спроба експлікації медіа-освітнього та етнічного аспектів активностей католицької церкви в Україні. Проаналізовано основні сучасні наукові праці та інформаційні Інтернет-ресурси, які стосуються дослідження системи українського католицького Інтернет-простору та виявлено складові елементи структури останнього із зазначенням веб-адрес католицьких веб-сайтів, які функціонують в медіа, освітньому та етнічному українських католицьких інтернет-підпросторах.

Ключові слова: католики, католицизм, Україна, Інтернет-простір, медіапростір, освіта, етнічність.

Актуальність дослідження даної проблематики пов'язана із Інтернетифікацією сучасної релігійної діяльності католиків у соціальному просторі та медіа-просторі функціонування соціальних суб'єктів. Остання частково есплікується через освітні установи та ЗМІ – національні і міжнародні газети, журнали, часописи, телеканали, радіостанції тощо, які мають власні веб-сайти у мережі Інтернет. Наукова проблема Інтернет-євангелізації, інтерактивної релігійності, на нашу думку, особливо актуальна для католицизму.

Отже, проблема даного наукового дослідження полягає у відносній нестачі теоретичних напрацювань, пов'язаних із дослідженням католицизму у сучасному Інтернет-просторі України та недостатній представленості у вітчизняній науковій літературі відповідних сучасних концептуально-теоретичних наукових праць, присвячених соціоєвалюації (оцінці стану розвитку) католицизму у різних медіа-освітніх та етнорелігійних просторах, зокрема в українському інформаційному та етносоціальному просторах, а також відповідних технологій та інструментів ліквідації зазначеної нестачі.

Основою дослідження є інформаційні ресурси системи українського Інтернет-простору.

Метою статті є експлікація основних складових елементів системи Інтернет-простору католицизму та активностей католиків в Україні, а також виявлення потенціалу та перспектив католицького місіонерства в Інтернеті.

Для початку хочемо зазначити, що інформаційні Інтернет-технології є реальністю нашого часу та можуть, на нашу думку, виступати одним із факторів оптимізації розвитку католицизму в Україні (онлайн-, мобільне, блогове місіонерство та євангелізація тощо). У цьому контексті нагадаємо, що згідно з твердженням Іоанна-Павла II, нові засоби спілкування, такі, як Інтернет, є даром Святого Духа на благо всесвітньої євангелізації. Ще у 2001 році Папа Римський благословив Інтернет, назвавши Всесвітню павутину «благою справою». А у 2005 р. Папа Римський подякував Богу за те, що Він дарував людству Інтернет і закликав церкву «без страху користуватися досягненнями інформаційних технологій для поширення на Землі Слова Божого» [Добродум, 2009, с. 126]. З цього може слідувати наступне твердження про те, що Інтернет – це канал комунікації, який Церква не може ігнорувати, якщо хоче проінформувати більшу кількість людей щодо своїх концептуальних ідеологем та активностей [Бабинська, 2012, с. 73]. Отже, розуміючи актуальність дослідження інструментів поширення католицизму у

світовому медіасоціальному просторі та прагнучи внести особистий вклад у вивчення Інтернетсоціальних процесів розвитку (етно)релігійного простору у світі, у даній статті ми хочемо спочатку сконцентруватись на дослідженні саме українського Інтернет-простору католицизму, звичайно плануючи у майбутньому досліджувати також європейський та світовий католицький Інтернет-простір з метою експлікації взаємодії католицької церкви з різними етнополітичними та етносоціальними організаціями (спільнотами) ((етно)соціальними суб'єктами) в Україні та світі.

У контексті логіки подальшого викладу матеріалу нашого дослідження зазначимо, що згідно даних РІСУ (Релігійно-інформаційної служби України) більше 97% зареєстрованих на сьогодні релігійних громад в Україні є християнськими. Приблизно половина з них – православної традиції. Решту майже порівну поділяють католики та протестанти [Довідник релігій...]. Слід також нагадати, що католицизм в Україні представлений кількома структурами. Найчисленнішою з них є Українська Греко-Католицька Церква (УГКЦ). Крім того, в Україні діють єпархії Римо-Католицької Церкви, а на Закарпатті існує Мукачівська греко-католицька єпархія, яка адміністративно не пов'язана з УГКЦ.

Згідно ж даних «Annuario Pontificio» (Статистичного Щорічника Ватикану) загальна кількість католиків станом на 31 січня 2010 року становить в Україні 4 902 294 чоловіка. УГКЦ нараховувала у 2010 році в Україні 3 710 729 членів, а кількість римо-католиків оцінювалась Ватиканом у 811 565 чоловік [Бурега, 2010]. Тобто більше 10% українців сьогодні – католики, при чому греко-католиків в Україні у 4,5 рази більше ніж римо-католиків, яких в Україні приблизно 2%.

Тому, опираючись на вищенаведені дані, пропонуємо умовно диференціювати український Інтернет-простір поширення католицизму на римо-католицький український Інтернет-простір та греко-католицький Інтернет-простір, окремі складові елементи якого ми б хотіли експлікувати нижче, концентруючись на етнічному, освітньому, медіакommунікативному ракурсах подачі інформації, адже саме ці аспекти цікавлять нас у даній статті. Розпочнемо із контекстуально підходящих для досягнення мети нашої статті римо-католицьких Інтернет-ресурсів. Отже, нижче наведемо Інтернет-сайти (інформаційно-електронні ресурси) та їх електронні адреси для емпіричного підтвердження існування досліджуваних у даній статті елементів структури українського католицького Інтернет-простору, зокрема

загально-спільнотного, освітнього, медійного та етнічно специфікованого сегментів останнього з метою експлікації їх подальших кореляційних взаємозв'язків та характеру взаємодії католицизму із різними етнічностями:

Офіційні веб-сайти Римо-Католицької Церкви в Україні (РКЦУ): Офіційний сайт РКЦ – www.ecclesia-catholica.org.ua; Офіційний сайт Апостольської нунціатури в Україні – www.nuntiatura.kiev.ua [Римо-Католицька...].

Веб-сайти Єпархій РКЦУ: Львівська архидієцезія – www.rkc.lviv.ua; Кам'янець-Подільська дієцезія – www.camenecensis.org.ua; Києво-Житомирська дієцезія – www.kyiv-zhytomyr.com.ua; Луцька дієцезія – www.catholic.lutsk.ua; Мукачівська дієцезія – www.munkacs-diocese.org; Одесько-Сімферопольська дієцезія – www.catholic.in.ua; Харківсько-Запорізька дієцезія – www.rkc.kh.ua [Римо-Католицька...].

Веб-сайти навчальних закладів РКЦУ: Вища Духовна Семінарія Львівської Архидієцезії – www.rks.lviv.ua; Вища Духовна Семінарія Найсвятішого Серця Ісуса, м. Ворзель – www.seminaria.kyiv-zhytomyr.com.ua; Вища Духовна Семінарія Святого Духа, м. Городок – www.wds-gorodok.com; Теологічний Інститут ім. Св. Йосифа Більчевського, м. Львів – www.itlviv.org.ua; Інститут релігійних наук св. Томи Аквінського, м. Київ – www.it.dominic.ua; Інститут богословських наук, м. Городок – www.ibn-gor.org.ua; Школа апостольства мирян – www.sham.com.ua, а також в освітньому контексті доцільно згадати про Видання Катехизму Католицької Церкви українською мовою – www.catechismus.org.ua [Видання Катехизму...; Римо-Католицька...].

Веб-сайти медіа РКЦУ: Всесвітня мережа кабельного телебачення Eternal Word Television Network Україна – www.ewtn.org.ua [Eternal Word...]; Католицький медіа-центр – www.catholic-media.org; Загальноукраїнський католицький суспільно-релігійний часопис «CREDO» – www.credo-ua.org [Загальноукраїнський католицький...]; Мультимедійна студія «Clara studio» – www.clarastudio.com.ua; Радіо «Марія» – www.radiomaria.org.ua; Видання «Волання з Волині» – www.wolanie.regle.pl; Сайт дитячого християнського журналу «Зернятко» – www.zerno.agava.ru; Сайт журналу «Слово між нами» – www.slovosnami.narod.ru; Сайт дитячого журналу «Водограй» – www.vodograj.org; «Католицький вісник» – www.kairos-visnyk.livejournal.com; Католицька телепрограма «Скеля» – www.skelia.org; Сайт проекту «Шанс на зустріч» – www.shansnazustrich.net; Новини

католицького світу – www.catholic-info.at.ua; Сайт «Католический Крым» – www.crimeacatholic.info; Українська Асоціація католиків-медійників – www.umca.org.ua; Радіо Ватикан – www.uk.radiovaticana.va/index.asp [Радіо Ватикан...; Римо-Католицька...].

Також в українському Інтернет-просторі римо-католицизму присутні веб-сайти римо-католицьких монаших чинів, згромаджень та товариств, парафій, прицерковних, молодіжних та мирянських організацій і рухів, а також веб-сторінки римо-католицьких священників [Римо-Католицька...], називати які ми не будемо, адже вони слабо стосуються контекстів цілей даної статті. Проте зацікавлені можуть ознайомитись з ними на веб-сайті Релігійно-інформаційної служби України (РІСУ).

Отже вищенаведені матеріали експлікують досить активну участь українських римо-католиків у формуванні структури українського католицького Інтернет-простору, що виявляється у представленості соціальних суб'єктів Римо-Католицької Церкви в Україні у медіапросторі на всіх рівнях її ієрархії – від єпархій до священників. Тобто доступність і відкритість римо-католицьких інформаційних структур та організацій проявляється в спільноті-організаційному, освітньому, медіа комунікативному аспектах. Що стосується етнічного аспекту функціонування Римо-Католицької Церкви в Україні, то тут варто зазначити, що її діяльність, в основному, обмежується етнічно-українським Інтернет-простором (якщо можна спробувати так виразитись), адже представництва Римо-Католицької Церкви в Україні в інших країнах та доменних іменах Інтернет-простору зарубіжних країн слабо, на нашу думку, думку ідентифікуються. Чого не скажеш про Українську Греко-Католицьку Церкву, що стає очевидним внаслідок наступної нижченаведеної інформації, адже її представництво у зарубіжних країнах тісно, як ми вважаємо, пов'язано із українською діаспорою за кордоном України. Тобто експлікацію етнічного контексту українського католицизму в Інтернет-просторі можна чіткіше простежити аналізуючи активності УГКЦ в Україні і зарубіжному соціальному- та медіапросторах.

Отже наведемо окремі елементи структури українського греко-католицького Інтернет-простору і простежимо освітній, медіа-комунікативний та етнічний аспекти у діяльності (активностях) Української Греко-Католицької Церкви в етнічно-маркованому українському

медіапросторі, а також експлікуємо зв'язки українського етнорелігійного простору із етнорелігійними просторами інших (зарубіжних) країн.

Офіційні веб-сайти Української Греко-Католицької Церкви: Офіційний сайт УГКЦ – www.ugcc.org.ua; Офіційний інформаційний ресурс УГКЦ – www.news.ugcc.org.ua [Офіційний інформаційний...]; Інтернет телебачення «Живе.ТВ» – www.zhyve.tv; Медіаресурс УГКЦ – www.ugcc.tv [Медіаресурс Української...]; Інформаційний сайт глави УГКЦ – www.headugcc.info; Патріарший собор Воскресіння Христового в Києві – www.kyivsobor.ugcc.org.ua [Українська Греко...];

Веб-сайти Єпархій УГКЦ: Київська митрополія: Київська архієпархія – www.kyiv.ugcc.org.ua; Донецько-Харківський Екзархат – www.ugcc.dn.ua; Луцький Екзархат – www.lutsk-ugcc.org.ua; Одесько-Кримський Екзархат – www.ugcc.od.ua; Львівська митрополія: Львівська архієпархія – www.ugcc.lviv.ua; Самбірсько-Дрогобицька єпархія – www.sde.org.ua; Сокальсько-Жовківська єпархія – www.sokalerarchy.org.ua; Стрийська єпархія – www.stryi.ugcc.org.ua; Івано-Франківська митрополія: Івано-Франківська архієпархія – www.if-eparchia.org.ua; Коломийсько-Чернівецька єпархія – www.diocese.ko.if.ua; Тернопільська митрополія: Тернопільсько-Зборівська архієпархія – www.tze.org.ua; Бучацька єпархія – www.buchacherarchy.org.ua; Мукачівська Греко-Католицька єпархія (Sui iuris) – www.mgce.uz.ua [Українська Греко...];

Веб-сайти Єпархій УГКЦ поза межами України: Митрополія Філадельфії (США): Архієпархія Філадельфії – www.ukrarcherarchy.us; Єпархія Стемфорда – www.stamforddio.org; Єпархія св. Миколая Чикаго – www.esnuss.org; Єпархія св. Йосафата у Пармі – www.stjosaphaterarchy.org; Митрополія Вінніпегу (Канада): Архієпархія Вінніпегу – www.archerarchy.ca; Єпархія Торонто та Східної Канади – www.ucet.ca; Єпархія Едмонтону – www.edmontoneparchy.com; Єпархія Саскатуна – www.skerarchy.org; Єпархія Нового Вестмінстера – www.vcn.bc.ca/ucerpw; Митрополія Перемишльсько-Варшавська (Польща): Перемишльсько-Варшавська архієпархія – www.cerkiew.net; Вроцлавсько-Гданська єпархія – www.cerkiew.net.pl; Інші єпархії та екзархати: Єпархія Покрова Пресвятої Богородиці у Буенос-Айресі (Аргентина) – www.aica.org/aica/igl_arg/circuns_ecles/diocese/ucrania.htm; Єпархія Івана Хрестителя в Куритибі (Бразилія) – www.eparquiaucraniana.com.br; Єпархія Австралії, Нової Зеландії і Океанії – www.catholicukes.org.au; Єпархія св.

Володимира в Парижі (Франція та країни Бенілюксу і Швейцарія) – www.ugcc.fr; Єпархія Пресвятої родини у Лондоні (Великобританія) – www.christusrex.org/www1/CDHN/exarch.html; Апостольський Екзархат в Німеччині та Скандинавії – www.ukrainische-kirche.de; Апостольська візитатура УГКЦ в Італії – www.chiesaucraina.it; УГКЦ в Західній Європі – www.forumugcc.eu [Українська Греко...];

Веб-сайти навчальних закладів та наукових інститутів УГКЦ:
Українська католицька освітня фундація – www.ucsf.org; Український Католицький Університет – www.ucu.edu.ua; Інститут східно-християнських студій Митрополита Андрея Шептицького при Університеті св. Павла в Оттаві (Канада) – www.sheptytskyinstitute.ca; Інститут Святого Папи Климента в Римі – www.rome.ucu.edu.ua; Папський український інститут Покрови Пресвятої Богородиці в Римі – www.priur.org; Український Інститут в Лондоні – www.ukrainianinstitute.org.uk; Митрополича Духовна Семінарія в Любліні (Польща) – www.seminarija.pl; Львівська Духовна Семінарія – www.lids.lviv.ua; Тернопільська Духовна Семінарія – www.tvds.org.ua; Івано-Франківська Духовна Семінарія – www.ifds.org.ua; Дрогобицька Духовна Семінарія – www.dds.edu.ua; Київська Духовна Семінарія – www.ktds.org.ua; Семінарія св. Василя, Стемфорд (США) – www.stbasilseminary.com; Інститут історії Церкви УКУ – www.ichistory.org; Інститут екуменічних студій – www.ecumenicalstudies.org.ua; Інститут родини та подружнього життя – www.family-institute.org.ua; Інститут релігії і суспільства – www.ucu.edu.ua/irs/; Інститут літургійних наук – www.ils.org.ua; Інститут церковного права – www.icl.org.ua; Іконописна школа УКУ – www.os.ucu.edu.ua/uk/icon.html; Школа біоетики УКУ – www.bioetyka.ucu.edu.ua; Кафедра богослов'я УКУ – www.theologia.ucu.edu.ua; Кафедра філософії УКУ – www.philosophy.ucu.edu.ua; Дистанційна програма екуменічних наук – www.dmpen.org.ua; Український літургійний центр – www.liturgia.org.ua; Регенський Інститут Перемисько-Варшавської Архиепархії УГКЦ – www.regent.cerkiew.net [Українська Греко...].

Тут одразу варто зазначити, що Український Католицький Університет є, на нашу думку, досить прогресивною та інноваторською католицькою структурою в Україні, яка активно розвивається та діє в рамках взаємодії (інтерконекції) (етно)релігійного простору, медіапростору, освітнього простору та простору інформаційних Інтернет-систем поширення

інформації, адже в його (УКУ) просторі функціонують: РІСУ – Релігійно-інформаційна служба України, яка є проектом Інституту Релігії та Суспільства – www.risu.org.ua [Релігійно-інформаційна...]; такі освітні програми як: Магістерська програма з журналістики; Магістерська програма з медіа комунікацій [Інформація про програми...] (Школи журналістики УКУ – www.journalism.ucu.edu.ua/ [Школа журналістики...]); Дистанційна магістерська програма екуменічних наук – www.dmpen.org.ua/ [Дистанційна магістерська...]. Це свідчить про впровадження онлайн-технологій навчання (з отриманням реального диплому магістра) католицькою освітньою організацією в Україні, а значить і про активну участь Католицької Церкви у новітніх процесах розробки технологій уможливлення отримання освіти через Інтернет-простір, використовуючи сучасні інструменти медіасоціальних комунікацій, а також про перебування Католицької Церкви на хвилі інноваційних тенденцій-складових процесів глобалізації медіаосвітнього Інтернет-простору.

Медіа та видавництва УГКЦ: Українська Асоціація католиків-медійників – www.umca.org.ua; Українська редакція «Радіо Ватикан» – www.radiovaticana.org/ucr [Радіо Ватикан...]; Радіо «Воскресіння» – www.rv.lviv.ua; Радіо «Дзвони» – www.dzvonyfm.if.ua; Радіо «Світанок» – www.svitanok.te.ua; Суспільно-релігійний часопис «Патріярхат» – www.patriarkhat.org.ua; Часопис «Нова зоря» – www.novazorya.if.ua; Часопис Львівської семінарії «Пізнай правду» – www.magazine.lds.lviv.ua; Молодіжний часопис «Господь і я» – www.gospodija.osbm.in.ua; Сайт Патріаршої молодіжної комісії «Дивен світ» – www.dyvensvit.org; Часопис «Християнин і світ» – www.xic.com.ua; «Католицький оглядач» – www.catholicnews.org.ua [Католицький Оглядач...]; Журнал для дітей «Ангелятко» – www.angelyatko.com.ua; Проект «В началі було Слово» – www.verbum-lm.com; Часопис «Твоя щаслива родина» – www.happyfamily.inf.ua; Часопис парафії Миколая Чудотворця на Аскольдовій Могилі, м. Київ – www.oranta.org; Християнський портал «Кіріос» – www.kyrios.org.ua; Молодіжна інформаційна спільнота «Сіль» – www.soli.com.ua; Логос-ТВ, відео з життя Мукачівської греко-католицької єпархії – www.logos-tv.org; Портал часопису «Grekokatolicy.pl» – www.grekokatolicy.pl; Видавництво «Свічадо» – www.svichado.com; Видавництво «Місіонар» – www.missioner.com.ua; Телестудія «Апостол» – www.video.apostol.tv.org.ua; Видавництво «Апостол»

– www.apostol.if.ua; Часопис «Місіонар» – www.misionar.info; Мігрантський портал «Навігатор» – www.navihator.net; Видавництво дитячої літератури «Скриня» – www.skrynyabook.com; Проект «Духовний дзвін» – www.dyhdzvyn.org [Українська Греко...]; Портал групи католиків «Milites Christi Imperatoris» або українською мовою – «Воїни Христа Царя» – www.christusimperat.org/uk/node/6 [Milites Christi...].

Парафії УГКЦ поза межами України: Канада: Українські католицькі церкви Монреалю, Квебек – www.quebec-ukraine.com/gr/e/index.html#h1; Парафія св. Пророка Іллі, Бремpton, Онтаріо – www.saintelias.com; Найдавніша українська католицька церковна громада, Brentford, Онтаріо – www.angelfire.com/wi/brantfordukrainians/Ukes.html; Парафія св. Йосифа, Оаквіль, Онтаріо – www.tserkva.ca; Парафія св. Миколая, Вінніпег, Манітоба – www.stnicholaschurch.ca; Собор Непорочного Зачаття («Степова катедра»), Кукс-Крік, Манітоба – www.immaculate.ca; Парафія свв. Петра і Павла, Саскатун, Саскачеван – www.sspp.ca; Собор св. Йосафата, Едмонтон, Альберта – www.stjosaphat.ab.ca; Українські церкви у Британській Колумбії – www.infoukes.com/ucsbcc/churches.htm; Парафія Покрова Пречистої Діви Марії, Ванкувер, Британська Колумбія – www.stmarysbc.com; Релікварій блаженного мученика Василя Величковського, Вінніпег, Манітоба – www.bvmartyrshrine.com; Школа Непорочного Серця Марії, Північний Вінніпег, Манітоба – www.ihms.mb.ca; **США:** Парафія Св. Юра, Нью-Йорк, Нью-Йорк – www.brama.com/stgeorge; Парафія св. Миколая, Вотерфліт, Нью-Йорк – www.cerkva.com; Парафія св. Івана Хрестителя, Гантер, Нью-Йорк – www.brama.com/stjohn; Парафія св. Миколая, Баффало, Нью-Йорк – www.stnbuffalo.com; Храм св. Ап. Андрія і Український католицький цвинтар Святого Духа, Кемпбелл-Голл, Нью-Йорк – www.holyspirit-saintandrew.org; Парафія св. Йосафата, Рочестер, Нью-Йорк – www.stjosaphats.org/index.php; Парафія св. Івана Хрестителя, Ньюарк, Нью-Джерсі – www.stjohn-nj.com; Українська католицька церква Христа-Царя, Бостон / Джамайка-Плейн, Массачусетс – www.gis.net/%7Eуго/homepage.html; Парафія Зіслання Святого Духа, Саут-Дірфілд, Массачусетс – www.dhsparish.com; Українські католицькі церкви св. Михаїла, Вунсокет, Род-Айленд і св. Івана Хрестителя, Фолл-Рівер, Массачусетс – www.stmichaelsri.org; Парафія св. Димитрія, Джаннетт, Пенсильванія – www.stjosaphateparchy.org/stdemetrius; Парафія св. Миколая, Вілмінгтон, Делавер – www.st-nicholas-church.org; Парафія Святої Тройці,

Сілвер-Спрінг, Меріленд – www.knorman.com/HTUCC; Парафія Пресвятої Родини, Вашингтон, Д. С. – www.ucns-holyfamily.org; Парафія св. Софії, Колони, Техас – www.stsophiaukrainian.cc; Парафія Успення Пресвятої Богородиці, Фінікс, Арізона – www.ukrainianchurch.org; Парафія Введення в храм Пресвятої Богородиці, Норс Порт, Флорида – www.ucspr.com;
Австрія: Українська греко-католицька парафія св. Варвари, м. Відень – www.st-barbara-austria.org; Українська греко-католицька парафія в Західній Австрії, м. Зальцбург – www.ukrainische-kirche.at; Сайт візантійського центру, м. Зальцбург – www.byzantinischesgebetszentrum.blogspot.com;
Австралія: Українська католицька церква свв. Володимира і Ольги, Аделаїда-Вудвілл, Південна Австралія – www.users.chariot.net.au/~stvoliol/index.htm; Українська молодь для Христа (на сайті «UkiYouth») – www.ukiyouth.com/index.php?page=uufc;
Німеччина: Українська католицька церква, м. Гамбург – www.ukrain-kirchengemeinde.de; Українська греко-католицька парафія св. Миколая у Нюрнберзі, Бюрцбурзі і Бамберзі – www.ukrainische-pfarrei.de; Українська греко-католицька церква св. Володимира у Ганновері – www.religionen-in-hannover.de/ukgrka.htm; Українське греко-католицьке Seelsorgestelle у Гейдельберзі (Нойбаден) – www.ugks.de; Парафія Св. Василя Великого у Штудгарті – www.razom.de; Парафія УГКЦ в місті Гамбург – www.ukrain-kirchengemeinde.de;
Польща: Кафедральний собор св. Івана Хрестителя в Перемишлі – www.soborcerkiew.net; Сяноцький деканат – www.dekanatsanocki.blogspot.com; Парафія в Циганку – www.cyganek.ndg.pl/indexUA.php; Парафія в Ярославі – www.myloserdijadweri.blogspot.com; Парафія Воздвиження Чесного Хреста в Кракові – www.krakow.cerkowgr.pl; Парафія в Легніці – www.cerkiew.fr.pl; Парафія в Любліні – www.mateusz.pl/goscie/grekat; Парафія в Грубешові – www.grekokatolicyzm.w.interia.pl; Парафія Різдва Богородиці в Пасленку – www.cerkiew.paslek.com; Парафія св. Йосафата в Старгарді Щецінському – www.cerkiew.stargard.pl; Парафія свв. Петра і Павла в Теб'яшові – www.trzebiatow.domiwka.net/cerkwa/index_ua.php; Парафія Воздвиження Хреста Господнього в Валчу – www.grekokatolicy.walcz.pl;
Італія: Сторінка українських церковних громад в Італії – www.ucraini.it; Парафія св. Сергія і Вакха та ікони Жировицької Богородиці, м. Рим – www.ukr-parafia-roma.it; Громада УГКЦ в м. Генуя – www.genova.org.ua; Громада УГКЦ в м. Савона – www.savona.org.ua; Громада УГКЦ в м. К'явара – www.chiavari.org.ua;

Естонія: Парафія Богородиці Троєручиці, Таллін – www.ukk.ee/uk/Ora/Церква; **Франція, Данія:** Люрд, чудотворне місце Богородиці у Франції – www.lurd.org.ua; Українська греко-католицька церква у Парижі – www.ugcc-cathedrale-paris.org.ua; УГКЦ в Данії – www.sites.google.com/site/ukrcerkvadk/golovna; **Великобританія і Ірландія:** Кафедральний собор «Пресвятої скитальчої родини» в Лондоні – www.cerkva.org.uk; Парафія УГКЦ в Дубліні (Ірландія) – www.ugcc.ie; **Португалія і Іспанія:** Капеланія Української Греко-Католицької Церкви у Португалії – www.ukraine-em-portugal.blogspot.co; Душпастирство Редемптористів в Португалії – www.ugcc-porto.at.ua; УГКЦ в містах Іспанії: Pamplona, Vitoria-gasteiz, San-Sebastiam – www.pamplona.com.ua; УГКЦ в Португалії – www.ugcc.pt; **Росія:** Українська Греко-Католицька Церква в Росії – www.ugcc-in-russia.narod.ru; Греко-католицька громада в Омську – www.siryj-klyn.narod.ru/hUGKC.htm; **Казахстан:** Офіційний сайт УГКЦ в Казахстані – www.ugcc-kazakhstan.com; Греко-Католицька Церква в Казахстані – www.catholic-kazakhstan.org/gka/gka.htm [Українська Греко...].

Також в українському Інтернет-просторі греко-католицизму присутні веб-сайти греко-католицьких комісій, фондів, центрів, монастирів та чернечих згромаджень, спільнот, братств, молодіжних організацій, прицерковних організацій, деканатів та парафій на території України, персональних сторінок віруючих (священників зокрема) [Українська Греко...], називати які ми не будемо, адже вони слабо стосуються експлікації мети даної статті. Проте зацікавлені можуть ознайомитись з ними на веб-сайті РІСУ.

Зазначимо, опираючись на вищенаведені дані, що етнічний аспект українського католицизму, як видно, краще експлікується через структурні елементи Української Греко-Католицької Церкви, ніж через інституції Римо-Католицької Церкви в Україні, адже можна простежити взаємозв'язок між існуванням представництв УГКЦ поза межами України та осередків української діаспори [Євтух, 2012, с. 91] в Аргентині, Канаді, Казахстані, Польщі, Росії, Румунії, США тощо. Тобто діяльність Інституцій УГКЦ за кордоном тісно пов'язана, на нашу думку, із соціальними суб'єктами, в яких виявляється українська етнічність. Опіраючись на дане твердження можна припустити, що Українська Греко-Католицька Церква є більш етнічно-українською ніж Римо-Католицька Церква в Україні, адже представництв останньої (тобто саме української Римо-Католицької Церкви) поза межами України практично немає. Доказом для даного припущення може бути також

той факт (як зазначено вище), що греко-католиків в Україні в 4,5 рази більше, ніж римо-католиків. Загалом же, український католицизм, як ми вважаємо, може вважатись репрезентативним для української етнічності (тобто його можна асоціювати з українською етнічністю до певної міри) в етносоціальному та етнорелігійному просторах функціонування соціальних систем, тобто можна виявити досить чіткі прив'язки (асоціативні маркери) і зв'язки українців (української етнічності) з Католицькою Церквою, адже представництва осередків українських католиків є досить чисельними у медіа-освітньому просторі та інтернет-просторі соціальних мереж (соціальних систем у фізичному та електронному ракурсах) світового простору життєдіяльності соціальних суб'єктів.

Внаслідок зробленого аналізу основних складових елементів системи Інтернет-простору католицизму та активностей католиків в Україні можна зробити **висновок**, що структура медіа-освітнього та етносоціального просторів Католицької Церкви в Україні є достатньо сформованою і активно розвивається. Креатори католицького українського Інтернет-простору використовують новітні інструменти та технології комунікації в медіа та освітній сферах, впроваджуючи освітні онлайн (Інтернет) програми навіть з можливістю отримання диплому магістра. Репрезентація Української Греко-Католицької Церкви в Інтернет-просторі українського католицизму є значно об'ємнішою ніж Римо-Католицької Церкви України як в медіа-освітньому, так і в етнорелігійному аспектах. Разом з тим, загалом український католицизм, на нашу думку, може вважатись репрезентативним для української етнічності. Перспективи розвитку Католицької Церкви в Україні в Інтернет-просторі та медіапросторі, як ми вважаємо, полягають у розширенні релігійної присутності католицьких інституцій та соціальних суб'єктів в Інтернет-просторі за допомогою електронних мас-медіа й мультимедійної продукції, а також у використанні українськими релігійними католицькими організаціями можливостей віртуальної (інтерактивної) й дистанційної освіти.

Д ж е р е л а

Бабинська С., Завадська Ю., Карапінка М., Кулигіна О. Церква і медіа. Сім кроків до порозуміння. – Вид-во «Ездра», 2012.

Бондарев А. Римо-католицькі сайти. Сучасні українські реалії // Католицький суспільно-релігійний часопис «CREDO», 15/12/10 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.credo-ua.org/2010/12/37704>

Бурега В. Український католицизм – 2010: версія Ватикану // Незалежний Інтернет-ресурс «Релігія в Україні», 8/06/2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.religion.in.ua/main/analitica/4824-ukrayinskij-katolicizm2010-versiya-vatikanu.html>

Видання Катехизму Католицької Церкви українською мовою [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.catechismus.org.ua/>

Дистанційна магістерська програма екуменічних наук [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dmpen.org.ua/>

Добродум О.В. Католицьке місіонерство в Інтернеті // Культура народів Причорномор'я. – 2009. – № 152.

Добродум О. Інтернет-ресурси та католицька церква // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики. Збірка наукових праць [Відп. ред. Г.В. Боряк; Упорядники: М.Ф. Дмитрієнко О.О. Попельницька, В.В. Томазов]. – Київ : НАН України, Інститут історії України, 2009. – Число 16.

Довідник релігій // Веб-сайт проекту Інституту Релігії та Суспільства Українського Католицького Університету «Релігійно-інформаційна служба України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://risu.org.ua/ua/index/reference>

Євтух В.Б. Етнічність: енциклопедичний довідник ; Нац. пед. ун-т імені М.П. Драгоманова, Центр етноглобалістики. – Київ: Фенікс, 2012.

Загальноукраїнський католицький суспільно-релігійний часопис «CREDO» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.credo-ua.org/about-us>

Інформація про програми // Школа журналістики УКУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.journalism.ucu.edu.ua/informatsiya-pro-programu/>

Католицький Оглядач [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.catholicnews.org.ua/aboutus>

Медіаресурс Української Греко-Католицької Церкви [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ugcc.tv/ua/about/>

Офіційний інформаційний ресурс Української Греко-Католицької Церкви [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.news.ugcc.org.ua/>

Перелік сайтів // Офіційний сайт Ордену Братів Менших Капуцинів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.karacuni.org.ua/82.htm>

Радіо Ватикан [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uk.radiovaticana.va/index.asp>

Релігійно-інформаційна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.risu.org.ua>

Римо-Католицька Церква в Україні // Релігійно-інформаційна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.risu.org.ua/ua/index/resources/webcatalog/rcc_webcatalog

Українська Греко-Католицька Церква // Релігійно-інформаційна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.risu.org.ua/ua/index/resources/webcatalog/ugcc_web-catalog

Школа журналістики УКУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.journalism.ucu.edu.ua/>

Eternal Word Television Network Україна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ewtn.org.ua>

Milites Christi Imperatoris [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.christusimperat.org/uk/node/6>

Religions // Web site “Central Intelligence Agency” [Electronic resource] – Mode of access: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/fields/2122.html#198>

The Global Catholic Population // Web site «Pew Research Center», 13/02/2013 [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.pewforum.org/Christian/Catholic/The-Global-Catholic-Population.aspx>

V. Kryachko. The activities of the Catholic Church in the Ukrainian Internet space: media-educational and ethnic aspects.

In the article an attempt to explicate the media, educational and ethnic aspects of the activities of the Catholic Church in Ukraine is made. The main modern scientific papers and information Internet-resources, which relate to the study of the system of the Ukrainian Catholic Internet space are analyzed as well as the elements of the structure of the latter including the indication of the web addresses of Catholic websites, that are functioning in the media, educational and ethnic Ukrainian Catholic Internet subspaces are identified.

Keywords: Catholics, Catholicism, Ukraine, the Internet space, media space, education, ethnicity.

УДК 316.614.034

Л. А. Дідик

**ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ VS СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ:
ПРИЧИНИ «POPULARIZATION»**

Всесвітня павутина – Інтернет, формує глобальне суспільство і безпосередньо впливає в такому суспільстві на всі сфери життя. Сучасна реальність громадян такого суспільства формується в інтерактивному кіберпросторі. Дослідження соціальних наслідків Інтернет-реальності цікавить сучасних соціологів. Сьогодні в українських користувачів Інтернету набирають популярність соціальні мережі, що говорить про новий етап в онлайн житті України.

Ключові слова: Інтернет, кіберпростір, глобальне суспільство, Інтернет-реальність, інформація, соціальні мережі, Інтернет-користувачі, соціальні сайти, соціальні медіа, Інтернет-охоплення.